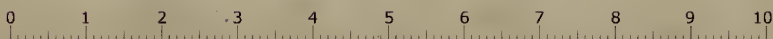
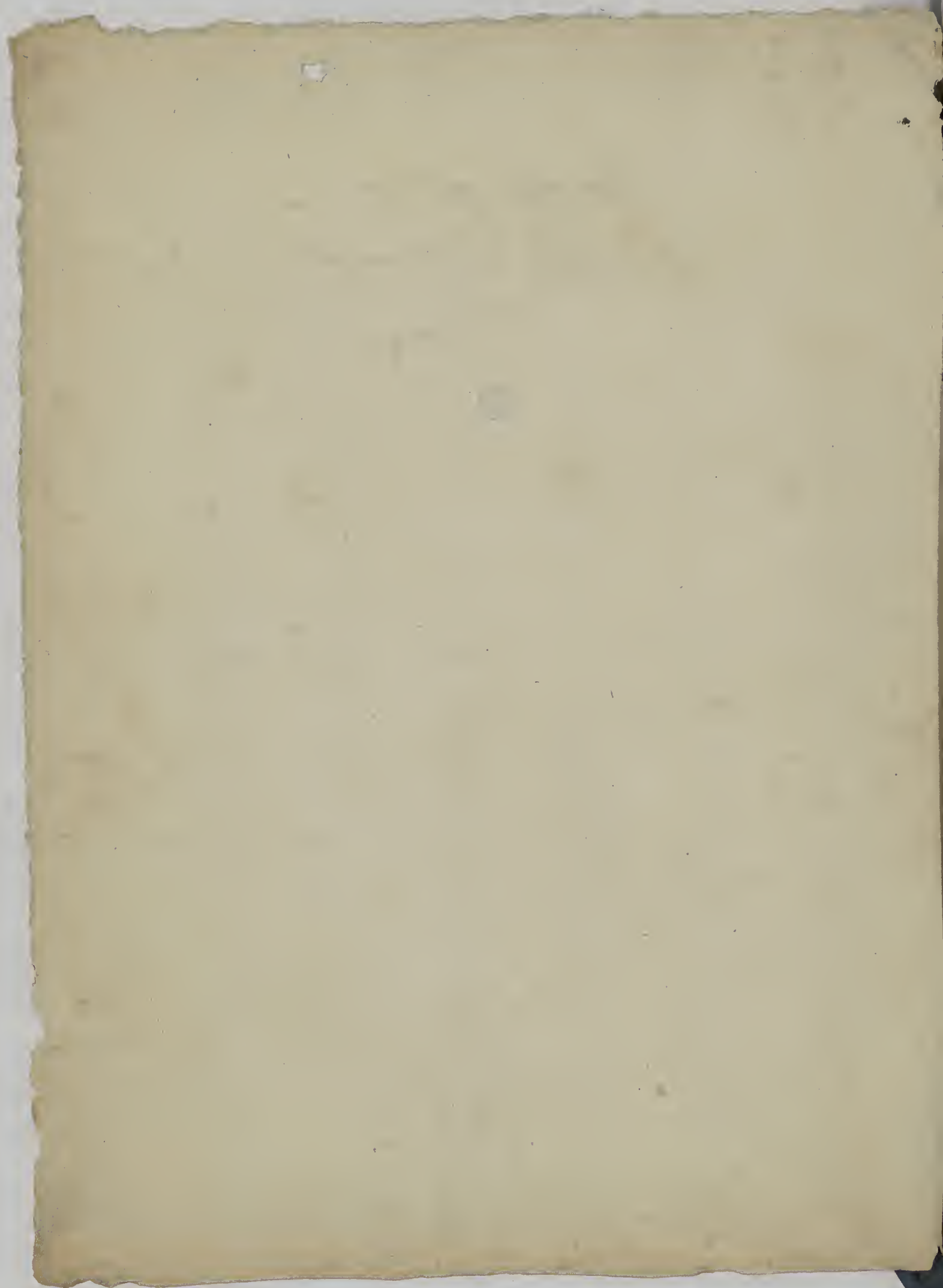

MS 2534-24

Pro actu publico

D. De fault die 31. augusti
1776.

oratio

Sibi, credite Candidate, tibi gratulor, quod —
primus in hoc pomario, Dilectissimi Regis munifi-
centiâ complanato, nobilis palma gloriâ fit —
adeptus: itidemque mihi gaudeo quod, me duce,
ad prælium incedere volueris, cum nulli præsidio
indigeas, certoque explorata tibi sit hujus conesta-
tionis victoria? meminisse interius me juvat, absit
aura ~~frivola~~ ^{vanis} suspiciis, quod pulverem non indecorum
collegerim, cum in recentem ^{hanc} chirurgiæ palastram,
prior descenderem, antiqua vix reddito dignitati
collegio, huic, pro voto, cooptandus, ^{non} apud ^{per} legem
nunc ~~data~~ ^{operam} ablevandis generalis noscitur
pariterque pauperibus morbo, ^{quocumque} laborantibus. Expectatam
Spem non est mentita merces. collega enim eorum
qui artis recondita quæque principia norunt, sapies
in exercitationibus scholæ, magistrorum industriam, et
in doctis academiæ disputationibus, sagacitatem per
decuratus. quæ et quanta exinde tecum doctrinæ
tuum peritid fecerit, ipsa quæ uberrima! hoc tibi
mox erit in rem: propius videbis, inter artis salu-
tatis magistros, viros eximios, qui laboribus indefessi

gaudent

~~Excedens~~ labores diuinos recurrere, atque sic publica
labantur curare comoda.

Corum vestigiis insistens, jam tua parua ~~proffer~~
primum specimen, pro hac conseruatione latissimum
dicendi eamque pandit, et in hoc specimine, laudandum
imprimis modestie sensum promouens in eo, quod verum
Anatomicarum studiosus indagator, anatomie prouari
noluerit, faciliorem, minorique negotio expeditam ex
disputatione victoriam relaturus.

nollem ex eo morem praegigni malum. fas mihi
sit Scholarum professori emerito, antiquo collegii —
moderatori, et si horati verbis uti liceat, conspicique
non unius anni, liceat, inquam, data loci et temporis
opportunitate, candidatus commouere, Anatomiam
totius artis esse fundamentum, quo ignorato aut —
neglecto, reliqua aedificii moles labilis foret et
viniosa. Hinc relatum legimus, solenne hanc
consuetudinem, jam antiquissimis temporibus, in schola
usque ad lepiadam viguisse, et artis typicis topo-
graphiam corporis humani demonstratam, et partes
ejus tam externas quam internas sensibus expositas,

ut sic, comprehensâ partium historiam, dein earum —
 structuram, indeque fluentem functionum et usum, cõ
 rectius addiscere valerent.

in generis humani perniciem ^{itaque} conspirare mihi ^{videretur} ~~videretur~~
 qui nimium obsequens, iniquitque officiosi, à pristina
 illâ venerandâ antiquitatis consuetudine, quæ etiam
 in scholâ nostrâ ritibus hucusque viguit, alumnos —
 veredere permittebant. videam quid gloriæ in suam
 prouidentiam, quid utilitatis in publicum commodum peri-
 piatur ex moribus illarum Academicarum quæ anato-
 miâ per seque habitâ, in tradenda doctrinâ, illotis
 manibus statim rursus ad physiologiam, quæ vi-
 uis, nihil aliud est quam discipulis de naturâ ejusdem
 que effectibus in corpore humano. Cum verò, quicquid
 demum Natura in corpore agit, per organa corporalia —
 illisque convenienter et congruè operetur, manifestum
 utique est, partium tam fluidarum quam solidarum,
 quippe quæ nil nisi mera organa sunt, notitiam prære-
 quirî, antequam quid per talia organa, quo ordine et
 piceque tempore, organis talibus convenienter operetur
 natura, quonibus assis delectari queat. quomodo
 verò lesiones talium partium præternaturam intel-
 liget, qui earundem structuram secundum naturam
 hactenus nondum intellexit? et quomodo earundem
 respirationem

restitutorem in integrum suscipiet, cui ordinaria dispositio,
à quâ in alienam conspersionem devolvit, ignota est?

Anatomia peritâ semper inclinata schola chirurgiae —
pariter, et nequior; cum chirurgiâ exasclatâ sine
anatomis subsidio doctri exerceri nequeat. Atque nostra —
deus et ornamentum, ambrosius pariter, ob arctissimum
nexum quo chirurgiâ cum anatomia copulatur, hanc
maximopere coluit, peritulosque tractatus de hoc assequuto
edidit; in anatomia vesalii amulus, in chirurgiâ ^{vesaliis} major, —
~~peritulosque tractatus de hoc assequuto~~ ~~edidit~~ ~~in anatomia vesalii amulus~~ ~~in chirurgiâ major~~ ~~habuit~~ ~~juvenem~~
~~peritulosque tractatus de hoc assequuto~~ ~~edidit~~ ~~in anatomia vesalii amulus~~ ~~in chirurgiâ major~~ ~~habuit~~ ~~juvenem~~
~~peritulosque tractatus de hoc assequuto~~ ~~edidit~~ ~~in anatomia vesalii amulus~~ ~~in chirurgiâ major~~ ~~habuit~~ ~~juvenem~~
~~peritulosque tractatus de hoc assequuto~~ ~~edidit~~ ~~in anatomia vesalii amulus~~ ~~in chirurgiâ major~~ ~~habuit~~ ~~juvenem~~
cum in personis declarationibus, publicis juris fecit stepha-
nus riverius. Anatomem maximâ cum nominis sui consen-
datione docuit, et rem anatomicam scriptis illustavit severus
pinax, cujus inter discipulos annueratur doctissimus
ille caspares baulinus, (Basilensis), qui apud suos anatomi-
am prosequi et botanicas insignis extitit. Nicolaus
habituus, non immerito numeratur inter eos qui doctis
de administrationibus anatomicis scripsere, et tate lazarus
messmannus doctore medico montpeliesi, anatomas prosequi
duxerunt, primum locum non galemus hanc in materiâ
obtinere habuerunt, qui successorem ^{in cathedra} habuit gabrielem
bertrandum, cujus tractatus de respirationis organis in
lucem venit vespis saeculi protenti medium.

quis in ~~rebus~~^{cognitione} progressus scientiarum tam parum
versatus qui ignoret sectiones & demonstrationes anatomicas
essentiales in adhaerentium adhaerentium fuisse à petro dione,
in horto regio instaurata

Sed quid ego antiquioris scholae nostrae illustres in ana-
tomia nros commendem! instituta à Rudolpho magno
Regia scientiarum academia suis in commentariis innovata
non silet scholae chirurgiae magister insignes, nec peribit
~~peribit~~ ^{laborem} lividas corporis obliviones. gaudent, in ipsi
academia inenarrabilis divitem cum frequentis honorem habere
Deceat receptaculi elypti. perhonorificè tabulis academiæ
inscripta sunt Lapponius, ~~marci~~, petiti, Roubal-
ti, morandi nomina, eorumque doctis lue-
rationibus ^{instaurata res anatomica} ~~ornata~~ ^{ne minor}
~~spes~~ ^{spes} promovende doctrinae affulget ex iis quos ~~ten~~
illustribus viris subrogavit academia; moerem desiderio
tam charorum corporum. ~~quo~~ ^{quo} capistis pede, pergas
alacrior credite candidate, callidam viam prosequere,
ut ~~ut~~ ^{ut} nesci, non languerent in scholâ, anatomia laevi, -
immo fonde novâ reviserent.

Periclitabar, saepe
fama et scriptis
professoris flegimus
quibus ab anno
1724 demandata
fuit Anatomiam
in scholis nostris
docendi provincia.

En sub oculis vestris, auditores ornatissimi, in
hujus exercitationis programme, ~~ingenti~~ -
eruditionis ac solertiae candidati nostri specimina
maturiori ingenio praeditis in florentiori aetate

rebes quæ planius cognita censebantur novas addidit
 observationes, quibus quidem confirmatur notum omnibus,
 illud seneca dictum, nempe quod „multum adhuc restat operis,
 „multumque restabit, nec ulli nato, post mille sæcula
 „procludetur occasio aliquid adjiciendi „

quod si veri indagatio semper fere, naturæ dære,
 à fugacioribus iis, non impuribus iis quorum conspectus
 Spectabilis ad academia vestra, honoratissimi et
 amantissimi collega, quis vestras non demeretur —
 lucubrations, scientiarum vestro ordini quis accessus
 non avidè percipit; laborum siquidem vestrorum ea
 vera laus est, ut civium saluti consulentes, publicam
 indefinenter utilitatem attendentes.

Dixi

[Signature]

